

CUPRINS

I. PRIVIRE GENERALĂ ASUPRA DREPTULUI CIVIL ROMÂN

Capitolul I. DEFINIȚIA, ROLUL, PRINCIPIILE ȘI DELIMITAREA DREPTULUI CIVIL

1. Definiția dreptului civil	15
1.1. Înțelesul noțiunii de drept civil	15
1.2. Definiția dreptului civil	16
2. Rolul dreptului civil	20
3. Principiile dreptului civil	21
3.1. Categoriile de principii	21
3.2. Principiile fundamentale ale dreptului civil	22
4. Delimitarea dreptului civil	26
4.1. Criteriile delimitării	26
4.2. Delimitarea dreptului civil de alte ramuri de drept	29

Capitolul II. IZVOARELE DREPTULUI CIVIL. TEORIA LEGII CIVILE

Secțiunea I. Legea civilă ca izvor al dreptului civil

1. Noțiunea de izvor al dreptului civil	34
1.1. Sensurile expresiei „izvor de drept civil”	34
1.2. Clasificarea izvoarelor dreptului civil	35

Secțiunea a II-a. Aplicarea legii civile

1. Aplicarea legii civile în timp	42
1.1. Considerații generale	42
1.2. Principiile fundamentale în materia aplicării legii civile în timp	44
2. Aplicarea legii civile în spațiu	48
3. Aplicarea legii civile asupra persoanelor	51

Secțiunea a III-a. Interpretarea legii civile

1. Definiția, necesitatea și clasificarea interpretării legii civile	52
1.1. Definiția interpretării legii civile	52
1.2. Necesitatea interpretării legii civile	53
1.3. Criterii de clasificare a interpretării	54

II. RAPORTUL JURIDIC CIVIL

Capitolul I. **NOȚIUNE, CARACTERE ȘI STRUCTURĂ**

1. Definiția raportului juridic civil	66
2. Caracterele raportului juridic civil	66
3. Structura raportului juridic civil	68

Capitolul II. **PĂRȚILE RAPORTULUI JURIDIC CIVIL**

1. Noțiunea de părți ale raportului juridic civil ..	69
2. Categoriile subiectelor de drept civil	69
3. Determinarea, pluralitatea și schimbarea subiectelor raportului juridic de drept civil	70
3.1. Determinarea subiectelor raportului juridic civil	70
3.2. Pluralitatea subiectelor raportului juridic civil	71
3.3. Schimbarea subiectelor raportului juridic civil	77
4. <i>Capacitatea civilă</i>	79
4.1. Noțiune	79
4.2. Capacitatea civilă a persoanei fizice	79
4.3. Capacitatea civilă a persoanei juridice	80

Capitolul III. **CONȚINUTUL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL**

1. Noțiune	81
2. Dreptul subiectiv civil	82
2.1. Noțiune	82
2.2. Clasificarea drepturilor subiective civile ..	84
3. Recunoașterea, ocrotirea și exercitarea drepturilor subiective civile. Abuzul de drept ...	92
3.1. Recunoașterea drepturilor subiective civile	92
3.2. Ocrotirea drepturilor subiective civile	93
3.3. Exerțitarea drepturilor subiective civile ...	95

4. Abuzul de drept	96
5. Obligația civilă	97
5.1. Noțiuni	97
5.2. Clasificarea obligațiilor civile	97
Capitolul IV. OBIECTUL RAPORTULUI JURIDIC CIVIL	
1. Noțiuni	102
2. Bunurile	103
2.1. Noțiuni	103
2.2. Clasificarea bunurilor	105
Capitolul V. IZVOARELE ȘI PROBA RAPORTURILOR JURIDICE CIVILE	
1. Izvoarele raportului juridic civil concret	123
1.1. Considerații introductive	123
1.2. Clasificarea izvoarelor raporturilor juridice civile concrete	124
2. Proba raportului juridic civil	126
2.1. Noțiuni generale	126
2.2. Reglementarea și importanța probelor	127
2.3. Obiectul probei și sarcina probei	128
2.4. Condiții de admisibilitate a probei	130
2.5. Convențiile asupra probelor	130
3. Mijloacele de probă	131
3.1. Considerații generale	131
4. Înscrisurile	131
4.1. Noțiuni generale	131
4.2. Clasificarea înscrisurilor	132
5. Înscrisul autentic	133
5.1. Noțiuni	133
5.2. Puterea doveditoare	134
6. Înscrisul sub semnătură privată	135
6.1. Noțiuni	135
6.2. Condiții speciale	136
6.3. Forța probantă a înscrisului sub semnătură privată	138
6.4. Alte înscrisuri	140
7. Mărturia testimonială	140
7.1. Noțiuni și caracteristicile mărturiei	140
7.2. Admisibilitatea probei cu martori	141

8. Mărturisirea (Recunoașterea)	143
8.1. Definiție	143
8.2. Felurile mărturisirii	144
8.3. Problema indivizibilității mărturisirii	146
8.4. Puterea doveditoare a mărturisirii	147
9. Prezumțiile	147
9.1. Noțiune	147
9.2. Clasificarea prezumțiilor	148

III. ACTUL JURIDIC CIVIL

Capitolul I. **NOȚIUNEA ȘI CLASIFICAREA ACTELOR JURIDICE CIVILE**

Secțiunea I. Noțiunea actului juridic civil

1. Definiția actului juridic civil	150
2. Clasificarea actelor juridice civile	151

Capitolul II. **CONDIȚIILE ACTULUI JURIDIC CIVIL**

Secțiunea I. Generalități

1. Definiție	164
2. Clasificarea condițiilor actului juridic civil	165

Secțiunea a II-a. Capacitatea de a încheia actul juridic civil

1. Noțiune. Reglementare	166
--------------------------------	-----

Secțiunea a III-a. Consimțământul

1. Noțiune	169
1.1. Corelația dintre consimțământ și voința juridică	169
1.2. Formarea și principiile voinței juridice	169
1.3. Condițiile de valabilitate a consimțământului	172
2. Viciile de consimțământ	176
2.1. Eroarea	176
2.1.1. Definiție	176
2.1.2. Clasificare	176
2.2. Dolul	180
2.2.1. Definiție și reglementare	180
2.2.2. Clasificare	181
2.2.3. Structura dolului	181
2.2.4. Condiții	182
2.2.5. Proba dolului	183

2.3. Violența	183
2.3.1. Definiție și reglementare	183
2.3.2. Clasificare	184
2.3.3. Structura violenței	185
2.3.4. Condițiile violenței	185
2.4. Leziunea	187
2.4.1. Definiție și reglementare	187
2.4.2. Structura leziunii	188
2.4.3. Condiții	189
2.4.4. Domeniul de aplicare	189
2.5. Comparație între viciile de consimțământ	189
Secțiunea a IV-a. Obiectul actului juridic	
1. Definiție	190
2. Condițiile de validitate a obiectului actului juridic civil	192
Secțiunea a V-a. Cauza	
1. Definiție și reglementare	196
2. Elementele cauzei	197
3. Condițiile cauzei	198
4. Rolul cauzei	201
5. Proba cauzei	201
Secțiunea a VI-a. Forma actului juridic civil	
1. Definiție	202
1.1. Principiul consensualismului	202
1.2. Clasificarea condițiilor de formă	203
2. Forma cerută <i>ad validitatem</i>	204
2.1. Justificare, caractere și condiții	204
2.2. Aplicații ale formei <i>ad validitatem</i>	205
3. Forma cerută <i>ad probationem</i>	206
3.1. Noțiune și justificare	206
3.2. Aplicații	207
4. Forma cerută pentru opozabilitate față de terți	207
4.1. Noțiune și justificare	207
4.2. Aplicații ale formei pentru opozabilitate față de terți	208
Secțiunea a VII-a. Modalitățile actului juridic civil	
1. Definiție	208
1.2. Caracterul modalităților	209
1.3. Utilitate practică	209

2. Termenul	210
2.1. Definiție și reglementare.....	210
2.2. Clasificare	211
2.3. Efectele termenului	212
3. Condiția	213
3.1. Definiție și reglementare	213
3.2. Clasificare	214
3.3. Efectele condiției	216
3.4. Comparație între termen și condiție	219
4. Sarcina	219
4.1. Definiție și reglementare	219
4.2. Clasificare	220
4.3. Comparație între condiție și sarcină	221

Capitolul III. **EFECTELE ACTULUI JURIDIC CIVIL**

Secțiunea I. Noțiunea și determinarea efectelor actului juridic civil

1. Noțiune și reglementare	222
2. Noțiune – determinare efecte	223
3. Determinarea efectelor actului juridic civil ...	224

Secțiunea a II-a. Principiile efectelor actului juridic civil

1. Definiție și fundament	225
2. Principiul forței obligatorii	226
2.1. Noțiune și fundament	226
2.2. Excepții	227
3. Principiul irevocabilității actului juridic civil ..	227
3.1. Definiție și fundament	227
3.2. Excepții	228
4. Principiul relativității efectelor actului juridic civil	229
4.1. Definiție și justificare	229
4.2. Noțiunile de parte, terț și având-cauză ...	230
4.3. Excepții de la principiul relativității efectelor actului juridic civil	233
4.3.1. Noțiune și categorii de excepții ...	233
4.3.2. Excepțiile aparente de la principiul relativității	233
4.3.3. Excepțiile reale	237

Capitolul IV. **NULITATEA ACTULUI JURIDIC**

Secțiunea I. Noțiunea nulității actului juridic civil

1. Definiție și reglementare	238
2. Funcțiile nulității	240
3. Evoluția concepției despre nulitate	240
4. Delimitarea nulității față de alte cauze de ineficacitate a actelor juridice civile	242
4.1. Nulitate-rezoluțiune	242
4.2. Nulitate – reziliere	243
4.3. Nulitate – revocare	243
4.4. Nulitate – caducitate	244
4.5. Nulitate – inopozabilitate	244
4.6. Nulitate – reducățiune	245

Secțiunea a II-a. Clasificarea nulităților

1. Criterii de clasificare	246
----------------------------------	-----

Secțiunea a III-a. Efectele nulității

1. Definiție și reglementare	253
2. Principiile efectelor nulității și excepțiile lor ...	255
3. Principiile de drept care înlătură regula <i>quod nullum est, nullum producit effectum</i>	259

IV. PRESCRIȚIA EXTINCTIVĂ

Capitolul I. **NOȚIUNEA ȘI EFECTUL**

PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE

Secțiunea I. Noțiunea prescripției extinctive

1. Definiție	263
2. Reglementare	264
3. Caracterul normelor juridice privitoare la prescripția extinctivă	265
4. Natura juridică a prescripției extinctive	267
5. Delimitarea prescripției extinctive	268

Secțiunea a II-a. Efectul prescripției extinctive

1. Controversa privind efectul prescripției extinctive	271
2. Principiile prescripției extinctive	273

Capitolul II. **DOMENIUL PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE**

Secțiunea I. Noțiune și criterii de determinare

1. Noțiune	275
2. Criterii de determinare	275

<i>Secțiunea a II-a. Domeniul prescripției extinctive în categoria drepturilor patrimoniale</i>	
1. Prescripția extintivă și drepturile de creanță ..	276
2. Prescripția extintivă și drepturile reale principale	277
<i>Secțiunea a III-a. Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor nepatrimoniale</i>	
1. Principiul imprescriptibilității drepturilor personale nepatrimoniale	279
<i>Secțiunea a IV-a. Probleme speciale privind domeniul prescripției extinctive</i>	
1. Apărarea dreptului subiectiv civil pe calea excepției	280
2. Acțiunea în constatare	281
3. Acțiunile mixte	282
4. Dualitatea de acțiuni	282
5. Acțiunea în repararea unei daune morale	282
6. Acțiunea în restituire ca urmare a anulării unui act juridic civil	283
7. Acțiunea în protecția unor drepturi reale principale (dreptul de proprietate)	283
8. Acțiunea privind un drept secundar	284
9. Acțiunile în materie de carte funciară	284
10. Prescripția extintivă în materie succesorală	285

Capitolul III. **TERMENELE PRESCRIPTIEI EXTINGTIVE**

<i>Secțiunea I. Noțiune și clasificare</i>	
1. Noțiune	286
2. Clasificare	286
<i>Secțiunea a II-a. Termenele generale de prescripție extintivă</i>	
1. Precizări prealabile	287
2. Termenul general de prescripție de 3 ani, aplicabil acțiunilor personale care însoțesc drepturile subiective civile de creanță	288
3. Termenul de prescripție de 30 ani, aplicabil acțiunilor reale prescriptibile extintiv	289
<i>Secțiunea a III-a. Termenele speciale aplicabile acțiunilor personale nepatrimoniale și celor întemeiate pe drepturi de creanță</i>	
1. Termenele speciale aplicabile acțiunilor personale nepatrimoniale	290

	2. Termenele speciale aplicabile acțiunilor personale întemeiate pe drepturi de creanță ...	291
Capitolul IV.	ÎNCEPUTUL PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE	
	<i>Secțiunea I. Regula generală privind începutul prescripției extinctive</i>	294
	<i>Secțiunea a II-a. Reguli speciale privind începutul prescripției dreptului la acțiune</i>	294
	1. Ipoteza dreptului subiectiv pur și simplu	294
	2. Ipoteza dreptului subiectiv civil afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă	295
	3. Ipoteza răspunderii civile pentru fapta ilicită și cazuri asimilate	296
	4. Ipoteza acțiunii în declararea nulității	298
	5. Ipoteza răspunderii pentru viciile unui lucru, unei lucrări sau construcții	299
	6. Alte reguli speciale	300
Capitolul V.	SUSPENDAREA PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE	
	<i>Secțiunea I. Noțiunea și cauzele suspendării</i>	
	1. Noțiune	302
	2. Cauzele de suspendare a prescripției extinctive	302
	<i>Secțiunea a II-a. Efectele suspendării prescripției</i>	
	1. Efectele generale ale suspendării	305
	2. Efectul special al suspendării	306
Capitolul VI.	ÎNTRERUPEREA PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE	
	<i>Secțiunea I. Noțiunea și cauzele întreruperii prescripției</i>	
	1. Noțiune	307
	2. Cauzele de întrerupere a prescripției extinctive	307
	<i>Secțiunea a II-a. Efectele întreruperii prescripției extinctive</i>	309
Capitolul VII.	REPUNEREA ÎN TERMENUL DE PRESCRIȚIE	
	<i>Secțiunea I. Noțiunea repunerii în termen</i>	
	1. Noțiune și reglementare	310

	<i>Secțiunea a II-a. Domeniul, termenul și efectul repunerii în termenul de prescripție</i>	
	1. Domeniul repunerii în termen	314
	2. Termenul de repunere în termenul de prescripție	319
	3. Efectul repunerii în termenul de prescripție ...	320
Capitolul VIII.	ÎMPLINIREA (CALCULUL) PRESCRIȚIEI EXTINCTIVE	
	1. Noțiune	322
	2. Conținutul regulilor de calcul al termenelor de prescripție	322
	BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	325

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2007
Editură acreditată de Ministerul Educației și Cercetării
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CORNOIU, DĂNUȚ

Drept civil. Partea generală. Ediția a IV-a revăzută și adăugită – /
Dănuț Cornoiu - București, Editura Fundației *România de Mâine*, 2007

ISBN 978-973-725-918-9
347(498)(075.8)

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă și se pedesește conform legii.

Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului revine exclusiv autorului/autorilor

Redactor: Georgeta MITRAN
Tehnoredactor: Marcela OLARU
Coperta: Cornelia PRODAN

Bun de tipar: 20.09.2007; Coli tipar: 20,5
Format: 16/61×86

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara nr. 58, București, Sector 6
Tel./Fax: 021/444.20.91; www.spiruharet.ro
e-mail: contact@edituraromaniademaine.ro